

DATOS IDENTIFICATIVOS

Psicoloxía: Fundamentos psicolóxicos da intervención temperá

Materia	Psicoloxía: Fundamentos psicolóxicos da intervención temperá			
Código	V51G110V01304			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	García Cajide, María Purificación			
Profesorado	García Cajide, María Purificación			
Correo-e	mariapurificacion.garciacajide@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/			
Descrición xeral	Esta materia inclúe competencias básicas para o futuro exercicio profesional do Mestre/a de Educación Infantil e competencias máis instrumentais, especialmente relacionadas co coñecemento das achegas da psicoloxía evolutiva ao coñecemento das situacións que necesitan intervención temperá no desenvolvemento do infante, por ser deficientes ou porque unha intervención temperá evitará deficiencias non desexadas, ou potenciará capacidades *innatas			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia.
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes.
C3	Coñecer os fundamentos de atención temprana.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
D7	Resolución de problemas
D9	Traballo en equipo
D15	Aprendizaxe autónoma
D17	Creatividade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantil.	A1 A2	B8	C3 C4	D15
Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de *construción da personalidade na primeira infancia.				
Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.	A1 A2	B11	C8	D7 D17
Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada alumno e co conxunto das familias	A1 A2 A4	B10	C8	D7
Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente.	A1 A2	B11	C3	D9 D15
Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos alumnos	A3			D17

Contidos

Tema	
0. Marcos teórico-conceptuais da intervención temperá.	Tema 0. a. Antecedentes *b. Historia *c. Concepto d. Marco teórico
1. Ámbitos da intervención temperá.	Tema 1. a. Sanitario *b. Social *c. Educativo
2. Procedementos de avaliación *psicoeducativa no ámbito da intervención temperá.	Tema 2. a. Avaliación *prenatal *b. Avaliación *sensoriomotora *c. Avaliación na competencia social d. Avaliación trastornos do desenvolvemento
3. Procedementos de intervención temperá baseados en procesos cognitivos	Tema 3. Métodos Intervención a. Intervención Temperá nas diferentes áreas *b. Programas de Estimulación Temperá

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	6	0	6
Estudo de casos	10	20	30
Resolución de problemas	4	20	24
Lección maxistral	20	25	45
Exame de preguntas obxectivas	2	10	12
Resolución de problemas e/ou exercicios	5	10	15
Traballo	2	1	3
Estudo de casos	5	10	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Resolución de tarefas dirixidas e propostas polo profesor/a acerca dos contidos da materia para profundar coñecementos ou aclarar conceptos básicos
Estudo de casos	Identificación e descrición das características cognitivas e educativas de diferentes casos de trastornos do desenvolvemento e dificultades de aprendizaxe para deseñar actuacións preventivas e de intervención
Resolución de problemas	Resposta eficaz a situacións problema expostas en relación ao desenvolvemento e intervención temperá en base a distintas metodoloxías e sistemas de actuación educativa
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a de os contidos sobre a materia obxecto de estudo e discusión guiada sobre devanditos contidos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Traballo tutelado Nas *tutorías individuais establecidas oficialmente, asesorarase ao alumnado en todos aqueles aspectos nos que xurdan dúbidas ao desenvolver os distintos traballos propostos na aula e no estudo e *profundización dos contidos da materia. A hora da *tutoría académica comunicarase ao comezo de curso.

Probas	Descrición
Estudo de casos	Traballo de investigación sobre o desenvolvemento evolutivo do neno e nena.

Avaliación		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
	Descrición				
Traballo tutelado	Resolución de tarefas dirixidas e propostas polo profesor/a acerca dos contidos da materia.	5	A1	B8 B10 B11	D7 D15 D17
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas de resposta curta.	40	A1 A2 A4	B8 B10 B11	D7 C3 C4 C8 D15
Resolución de problemas e/ou exercicios	Lectura da guía de Atención temperá. Resumen valoración e vídeo, onde se recollerán todos os aspectos sobre ela. (Para a súa realización seguiranse as pautas do traballo que poderán ser consultadas en lle campus virtual)	20	A1 A2 A3 A4		C3 D7 C4 D15
Traballo	Realización dun método de estimulación empregado na actualidade nos centros educativos.	15			
Estudo de casos	Realización dun traballo de investigación sobre o desenvolvemento evolutivo do neno e nena. desta maneira se *podra identificar os posibles trastornos ou dificultades e deseñar actuacións preventivas ou de intervención	20			

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliación descrito aplícase aos estudantes que sigan a modalidade de avaliación continua, é dicir, que asistan ao 80% das sesións da materia. Teranse en conta todos os traballos, actividades desenvolvidas na aula, así como a actitude e participación. Os estudantes da modalidade non avaliación continua (non asisten ao 80% das sesións da materia), ademais de entregar todos os traballos requiridos, realizarán un exame teórico-práctico acerca dos contidos da materia, nas datas oficiais establecidas que poderán consultar a través do seguinte enlace:

Datas exames: Consultar:

http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/*organizacion-*academica/escola-maxisterio-*vigo-*ceu-*exámenes.*php A nota dos traballos prácticos contabiliza para a nota final só durante o presente curso. Este documento é unha declaración de intencións sobre o traballo dos estudantes na materia; polo que pode sufrir lixeiras modificacións derivadas do consenso co grupo clase ou por circunstancias imprevistas.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Brito de la Nuez, A., **Manual de atención temprana**, Pirámide, 2004

Buceta, M. J., **Manual de atención temprana**, Síntesis, 2011

Gómez, A.; Cantero, M.J. y Víguer, P., **Intervención temprana: desarrollo óptimo de 0 a 6 años**, Pirámide, 2005

Vidal, M., **Estimulación temprana de 0 a 6 años: desarrollo de capacidades, valoración y programas de intervención**, CEPE, 2007

Vidal, M., **Atención temprana. Guía práctica para la estimulación del niño de 0 a 3 años**, CEPE, 2002

Bibliografía Complementaria

Alcantud, F., **Mi hija tiene parálisis cerebral infantil**, Síntesis, 2008

American Association on Intellectual and Developmental Disabilities, **Mental retardation: definition, classification, and systems of supports**, 11th, Autor, 2010

Aranda, R., **Atención temprana en Educación Infantil**, Wolters Kluwer, 2011

Asociación para el tratamiento de niños y jóvenes con Síndrome de Down, **Programa de Atención Temprana.**

Intervención en niños con Síndrome de Down y otros problemas de desarrollo, CEPE, 2007

Botías, F., Higuera, A. M. y Sánchez, J. F., **Necesidades Educativas Especiales: planteamientos prácticos**, Wolters Kluwer Educación, 2012

Brazelton, T., **Las necesidades básicas de la infancia**, GRAO, 2012

Centro de Recursos de Educación Especial de Navarra, **Necesidades Educativas Especiales: Alumnado con Discapacidad Motórica**, Gobierno de Navarra, 2000

Doman, G., **Cómo multiplicar la inteligencia de su bebé: la revolución pacífica**, Edaf, 2007

Doman, G., **Cómo enseñar a leer a su bebé: la revolución pacífica: una experiencia apasionante cuya recompensa es dar a sus bebés el maravilloso regalo de la lectura**, Edaf, 2010

Doman, G., **Cómo enseñar matemáticas a su bebé: la revolución pacífica**, Edaf, 2011

Gardner, H., **Inteligencias múltiples: la teoría en la práctica**, Paidós, 2013

Gardner, H., **Mentes creativas: una anatomía de la creatividad**, Paidós, 2013

Gardner, H., **La mente no escolarizada: cómo piensan los niños y cómo deberían enseñar las escuelas**, Paidós, 2013

Gardner, H., **La inteligencia reformulada: las inteligencias múltiples en el siglo XXI**, Paidós, 2010

Gardner, H., **Educación artística y desarrollo humano**, Paidós, 2010

Grupo de Estudio de los Trastornos del Espectro Autista del Instituto de Salud Carlos III, **Guía de Buena Práctica para el diagnóstico de los Trastornos del Espectro Autista.**, 2005

Joselevich, E., **Síndrome de déficit de atención con o sin hiperactividad ADHD en niños, adolescentes y adultos**, Paidós, 2003

Latorre, A. y Bisetto, D., **Trastornos del desarrollo motor**, Pirámide, 2009

Martos, J., Llorente, M, González, A., Ayuda, R. y Freire, S., **Los niños pequeños con autismo. Soluciones prácticas para problemas cotidianos**, CEPE, 2008

Miranda, A. (Coord.), **Manual práctico de TDAH**, Síntesis, 2011

Nicasio García Sánchez, J. (Coord.), **Intervención Psicopedagógica en los trastornos del desarrollo**, Pirámide, 2005

Robles, M.A y Sánchez-Teruel, D., **Evaluación e intervención en atención infantil temprana. Hallazgos recientes y casos prácticos**, Universidad de Jaén, 2011

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade/V51G110V01302

Prevención e intervención nas alteracións comunicativa-lingüísticas/V51G110V01955

Proceso lecto-escriptor: desenvolvemento, alteracións, avaliación e tratamento/V51G110V01953

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicoloxía: Identificación, prevención e tratamento dos trastornos do desenvolvemento e da conduta/V51G110V01402

Psicoloxía: Prevención e tratamento das dificultades na aprendizaxe infantil/V51G110V01305

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/V51G110V01205

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/V51G110V01104

Outros comentarios

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen
TODAS AS DA GUÍA DOCENTE

* Metodoloxías docentes que se modifican
NINGÚN

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)
MARCÁSESE NA aula VIRTUAL

* Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir
SEN MODIFICACIÓNS

* Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

NINGUNHA

* Novas probas

* Información adicional
